

Δημόκριτος Τσουκάπας

Σαράντα εκθέσεις... και ένα γράμμα

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΖΗΤΗ

ISBN 978-960-456-310-4

© Copyright 2011, Εκδόσεις ΖΗΤΗ, Δημόκριτος Τσουκάπας

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του ελληνικού νόμου (Ν.2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Φωτοστοιχειοθεσία

Εκτύπωση

Βιβλιοδεσία

Π. ΖΗΤΗ & Σια ΟΕ

18ο χλμ Θεσ/νίκης-Περαίας

Τ.Θ. 4171 • Περαία Θεσσαλονίκης • Τ.Κ. 570 19

Τηλ.: 2392.072.222 - Fax: 2392.072.229 • e-mail: info@ziti.gr

www.ziti.gr

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ - ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ:

Αρμενοπούλου 27, 546 35 Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310.203.720, Fax: 2310.211.305 • e-mail: sales@ziti.gr

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ - ΕΝΩΣΗ ΕΚΔΟΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ:

Στοά του Βιβλίου (Πεσμαζόγλου 5), 105 64 Αθήνα • Τηλ.-Fax: 210.3211.097

ΑΠΟΘΗΚΗ ΑΘΗΝΩΝ - ΠΩΛΗΣΗ ΧΟΝΔΡΙΚΗ:

Ασκληπιού 60, 114 71 Αθήνα

Τηλ.-Fax: 210.3816.650 • e-mail: athina@ziti.gr

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ: www.ziti.gr

Ο Θωμούλης Καράμπαμπας είναι πρόσωπο υπαρκτό. Για ευνόητους λόγους αλλάχτηκε τ' όνομά του. Ο Θωμούλης Καράμπαμπας δεν ευτύχησε να δει τον κόσμο με τα μάτια ενός μεγάλου. Έφυγε μικρός. Κι έμεινε ο κόσμος αθώος κι όμορφος.

Ο Θωμούλης Καράμπαμπας ήταν συμμαθητής μου στις πρώτες τάξεις του δημοτικού. Ένα τετραδιάκι του με μερικές εκθεσούλες βρέθηκε –δεν ξέρω πώς– μέσα σε μια παλιά μου... σάκα, σ' ένα υγρό πατάρι. Κι έγινε αφορμή να γραφτεί τούτο το βιβλίο. Γραμματάκια μισοσβησμένα και προτασούλες σκόρπιες έγιναν μπούσουλας να συμπληρωθούν, ψηφίδα-ψηφίδα, οι παλιές εκθεσούλες, όπως ακριβώς θα τις έγγραφε εκείνος... Με το μοναδικό τρόπο που ατένιζαν τα ματάκια του τον κόσμο.

Μέσα απ' το αθώο βλέμμα του Θωμούλη Καράμπαμπα σκιαγραφείται μια εποχή που δεν υπάρχει πια. Σκιαγραφείται μια Ελλάδα που προσπαθούσε να δέσει τα κομμάτια της, βγαλμένη από μια οδυνηρή κατοχή κι έναν εμφύλιο σπαραγμό.

Τρυφερό, μα συνάμα σπαρταριστό το βλέμμα του Θωμούλη Καράμπαμπα, μας ταξιδεύει χρόνια πίσω. Κι έχει αξία να θυμηθούμε τα χρόνια εκείνα τα παλιά, μέσα από την αθώα ματιά ενός μικρού παιδιού... της Ελλάδας του '50.

Στη μνήμη του...

Στους «Θωμούληδες» που έφυγαν νωρίς...

Στα παιδιά που είχαν την τύχη ή την ατυχία να γεννηθούν στη δεκαετία του '50... λίγο μετά τον μεγάλο Πόλεμο και τον εμφύλιο σπαραγμό.

Στα παιδιά που «έφυγαν» πάνω στο άνθισμά τους...

Στα παιδιά που «έφυγαν» πάνω στην έξαψη του παιχνιδιού, γιατί δεν υπήρχε γονιός, δάσκαλος ή γιατρός να τα προστατέψει.

Στα παιδιά που τα κέντησε η μολυσμένη σφήκα, γιατί μοιράζονταν μαζί της τη μοναδική βρύση της γειτονιάς.

Στα παιδιά που κομμάτιασαν τα κεφάλια τους, ξανααμμένα απ' τον πετροπόλεμο με τον «πάνω μαχαλά».

Στα παιδιά που τα σάπισε ο Τέτανος, γιατί έσκαβαν με τα νύχια το χώμα, αναζητώντας σκουριασμένα παλιοσίδερα και τα «ξαργύρωναν» για μερικές πενταροδεκάρες στη ζυγαριά του παλιατζή.

Στα παιδιά που πέθαναν από Περιτονίτιδα, γιατί η μαμά έκανε το λάθος κι έβαζε ζεστά επιθέματα πάνω στην κοιλίτσα που πόναγε.

Στα παιδιά που «έφυγαν», γιατί έπεσαν σ' ακάλυπτους βόθρους και σκατόνερα χωρίς ποτέ να λογοδοτήσει κανείς γι' αυτό.

Στα παιδιά που πνίγηκαν σε δυο πιθαμές νερό σε ρέματα και σε κανάλια του άνυδρου κάμπου.

Στα παιδιά που τσακίστηκαν πέφτοντας απ' τα δέντρα για λίγα τσάγαλα.

Στα παιδιά που τα θέρισε ο Πλευρίτης γιατί το κάρβουνο ήταν, τότε, λιγοστό.

Και το κρύο μπόλικο.

Στα «παιδιά» του '50 που είχαν την τύχη και επιβίωσαν, ξεχνώντας κείνους τους μικρούς φίλους της διπλανής πόρτας που χάθηκαν πρόωρα.

Στον αξέχαστο φίλο, Θωμούλη Καράμπαμπα...

Τετράδιο Εκθέσεων

Θωμούλης Καράμπαμπας

Έν Σέρραι τη 18 / 3 / 1958

Έκθεση του μαθητή: Θωμούλη Καράμπαμπα

Θέμα: Ένα ζώο του σπιτιού μας

Εμάς η γουρούνα μας η Παναγιώτα γένησε επτά γουρουνάκια που όλα έμιαζαν τη μαμά τους την Παναγιώτα γιατί είχανε στη μούρη τους μια μπρίζα όπως κι η μαμά τους και είπε ο μπαμπάς μου στη μαμά μου να τα μηράει τα βρομογούρυνα στο τέλος θα μας φάνε και μας τους ίδιους και ήστερα δώσαμε ένα στη γιαγιά μου την Πηνελόπη να το μεγαλώει και τα Χριστούγεννα να το εφάξει και να το φάει αλλά να προσέχει αυτή τη φορά γιατί την άλλη φορά που έφαγε ένα άλλο γουρούνι έπαθε εφκίλια και την τρέχαμε στο νοσοκομείο και κόντεψε να πεθάνει απτήν πολλή εφκίλια και ύστερα ήρθε και η κυρία Ντόμνα που γιρνάη στις γητωνιές και κάνει προξενιές και ζήτησε απτή μαμά μου να την δώσει

κιαυτήνα γουρουνάκι και είπε η μαμά μου καλά αλλά άμα έφυγε η κυρία Ντόμνα είπε η μαμά μου ειγά μη σε δώσω εεένα μουλάρα γουρούνι παλιοκουττουμπόλα που όλο βουβουνεύει την αδελφή μου τη μεγάλη και την λέει στραβοκάνα και δε την κάνει προξενιό στο γιο της κυρά Ταβούλας τον Σαβούλη τον στραβούλιακα που θέλει να παντρεφτεί την κόρη της Ευτέρπης τη Χαρούλα που ο μπαμπάς της την δίνει εκατό λίρες πρίκα και η αδερφή μου κλέει συνέχεια και η μαμά μου την λέει να μη κλέει και θα την βρει άλλο πιο καλό γαμπρό κι όχι σαν τον Σαββούλη τον γαλαμπούκα που απτό πολύ το διάβασμα στραβόδηκε και θέλει τη Χαρούλα που έχει λίρες κιαφήνει την αδελφή μου που είναι σαν τα κρία τα νερά. Γιαυτό και η μαμά μου δε θα τη δώσει την κυρία Ντόμνα γουρονάκι που είναι ένα ζώο του σπιτιού μας.

Θ. Κ.

Έν Σέρραι τη 1 / 3 / 1959

Έκθεση του μαθητή: Θωμούλη Καράμπαμπα

Θέμα: Η καθαριότητα είναι μισή αρχοντιά

Εμένα η μαμά μου κάθε Σάβατο με λούζει στην εκάφη και με τρίβη με δύναμη τα αφτιά μου να ξεβρωμίουνε κιόλο λή σπανάκια θα φυτρόουνε απτή βρόμα και με τρίβη νεβριασμένη με το πράβινο το βαπούνι και ύστερα με τσούζουνε τα μάτια μου απτίς βαπουνάδες και γω κλαίω και μια φορά έλεγε που θα μου ρήξει χλορήνη να ξεβρωμίω αλλά δεν μέρηξε αλά μέρηξε σφαλιάρες να μην κουνιέμε γιατί χύνοντε τα νερά απόξω απτή εκάφη γιατί όταν ήμουνα μικρός χορούσα στην εκάφη αλλά τότε που μεγάλοσα και έχινα λονγκούρης δεν χοράω στην εκάφη κιόλα τα νερά χύνοντε απάνω στις κουρελούδες και στα κιλίμια κι η μαμά μου τειρίζη πότε να ρδη το καλοκαίρι για να με λούζη στην αυλή μας και δεν πιράζει εκεί άμα

χύνοντε τα νερά στην αυλή μας αλλά εγώ τον χειμώνα που με λούζη στην κουζίνα απτή μια μεριά που είναι η μαίνα μας ζεστένετε η κοιλιά μου κι απτην άλλη που είναι η πλάτη μου κριόνω και τουρτουρίζω και ύστερα η μαμά μου με γιρνάει ανάποδα και ζεστένετε η πλάτη μου αλλά κριόνει η κοιλιά μου κι όλη την ώρα με γιρνάη γίρω γίρω να μην τουρτουρίζω αλλά εγώ πάλι τουρτουρίζω και χτυπάνε τα δόντια μου απτό κρείο κι ήστερα μαλάζει φανέλα κασκοροδέ και βρακί καθαρά και με κόβη τα νύχια μου πολύ δυνατά μέχρι τον πάτο να μην έχω βρόμικα νύχια και κατάμαβρα για να μη με βαράει με το χάρακα κι ο δάσκαλος που κάθε μέρα μας βλέπη τα νύχια μας και μια φορά η μαμά μου με έκοψε ένα νύχι πολύ βαθιά και τότε εγώ ούρλιαζα και η μαμά μου έλεγε καλά να πάθης που όλο κουνιέβε κι ένα λεπτό δεν κάδεβε σταβγά σου κι εγώ έκλεγα.

Θ. Κ.